

A. Zubco
08-1/3-155, 18.01.23

MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA

AGENȚIA NAȚIONALĂ ASISTENȚĂ SOCIALĂ

CENTRUL DE PLASAMENT TEMPORAR
PENTRU COPII CU DIZABILITĂȚI, mun. ORHEI

MD-3504, Orhei, str. V. Cupcea, 4; c/f 1008606006164 tel: +373 235-28871, 28873,
e-mail: ep.orhei@anas.md

Nr. 26 din 06.01.2023

Avocatul Poporului (Ombudsmanul)
Președintelui Consiliului pentru Prevenirea Torturii
Dlui, Ceslav PANICO

Agenția Națională Asistență Socială
Dnei Irina BANOVA

Prin prezenta, Centrul de plasament temporar pentru copii cu dizabilități mun. Orhei, prezintă următoarea informație cu referire la aspectele privind realizarea recomandărilor anterioare ale membrilor Consiliului pentru Prevenirea Torturii, din cadrul Oficiului Avocatului Poporului, în urma vizitei preventive efectuate în instituție la data de 23 septembrie 2022:

Nr ord	Recomandări	Implementarea recomandărilor înaintate	Acțiuni planificate
1.	Elaborarea regulamentelor interne de activitate pentru serviciile acordate cu stipularea acțiunilor și atribuțiilor actorilor implicați;	S-a elaborat și aprobat Regulamentul de organizare și funcționare al CPTCD mun. Orhei, aprobat prin Ordinul 67 din 01.10.2022 cu ulterioare modificări conform Ordinului 43 din 2022;	Studierea Regulamentului și implementarea lui corectă în practică;
2.	Eliminarea deficiențelor depistate în asigurarea condițiilor minime de trai și impedimentele în accesul la facilități a	- Beneficiarilor li se permite să se odihnească la necesitate în pat; - La moment în grupe, temperatura este de 18 ^o -20 ^o C,	Îmbunătățirea condițiilor minime de trai ale beneficiarilor. Respectarea drepturilor beneficiarilor.

OFICIUL AVOCATULUI POPORULUI
Nr. de Intraire 549
08 Februarie 2023

	beneficiarilor;	<p>iar aerisirea se face la necesitate;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Instituția nu are surse financiare planificate pentru reparație capitală a băilor și a grupurilor sanitare, suntem în căutarea unor donatori, sponsori, pentru a renova blocurile sanitare; - Pentru a ușura munca îngrijitoarelor de copii, a fost elaborat un grafic, unde participă angajații instruiți, pentru a cura beneficiarii care pot să se auto deservescă, iar beneficiarii imobilizați sunt îngrijiți de către îngrijitoarele de copii (dădace). De asemenea la alimentația beneficiarilor, participă o parte din personalul instruit. - Este elaborat și monitorizat "Planul de organizare a plimbărilor la aer liber ale beneficiarilor" 	
3.	Adaptarea spațiului destinat alimentației la necesitățile beneficiarilor prin utilizarea unei game cromatice potrivite, mobilier ergonomic și veselă adaptată.	S-a îmbunătățit aspectul cantinei cu panouri cu referire la respectarea regulilor sanitaro-igienice. S-au procurat veselă, ceainice, cești;	<ul style="list-style-type: none"> - Reparație cosmetică în perioada caldă a anului pentru formarea unui aspect cromatic plăcut. - Procurarea perdelelor în nuanțe vii; - Planificarea reparației cazanului de preparare a bucatelor, a plitelor și tigaiei electrice;
4.	Asigurarea accesului beneficiarilor la serviciile medicului de familie, servicii specializate și serviciile acordate conform programelor naționale (sănătate mintală, diabet zaharat, tuberculoză, ITS, ș.a.)	Accesul beneficiarilor la serviciile specializate și serviciile acordate conform programelor naționale (sănătatea mintală, diabet zaharat, tuberculoza, ITS, ș.a.) se efectuează conform îndreptărilor medicului de familie;	

5.	În marea majoritate serviciile sunt orientate spre tratamentul psihiatric, medicamentos.	Tinerii beneficiază și de serviciile medicului terapeut, pediatru, neurolog;	Ne propunem consultația beneficiarilor la necesitate la medicii de profil îngust;
6.	În unele fișe medicale lipsește acordul informat sau semnătura nu corespunde cu scrisul pacientului.	95 % din beneficiarii instituției, din cauza diagnozelor multiple și starea de sănătate, nu au abilitatea de a citi și a scrie, deci în cartelele medicale lipsește acordul lor la tratamente;	La necesitate, în cazul, când beneficiarul nu poate semna, iar rudele lipsesc sau nu vor să se răspundă, semnează persoana responsabilă.
7.	Examenle de laborator se efectuează rar și fără o fundamentare a necesității, și nu se efectuează interpretarea rezultatelor.	Examinarea beneficiarilor se efectuează conform planului, o dată în an și de fiecare dată se efectuează la necesitate, conform indicațiilor medicale. Investigațiile de laborator se păstrează în cartela medicală a beneficiarilor. Conform rezultatelor investigațiilor se stabilește diagnoza și se indică tratamentul;	După posibilitate :de investigat beneficiarii în Centrele Republicane la specialiștii oftalmolog, traumatolog – ortoped.
8.	Lipsește protocoalele clinice naționale	Protocoalele clinice naționale se află la medicii din instituție;	
9.	Elaborarea și implementarea unui program de educație sexuală cu accesul la metode anticoncepționale sau facilitarea procreării.	Câțiva beneficiarii cu capacități intelectuale, au fost la instruirea organizată de Keystone în or. Chișinău, unde au beneficiat de programul referitor la educația sexuală, cu accesul la metode de contracepție.	De a continua colaborarea cu echipa Keystone și cu Centrul Prietenos Tinerilor, or. Orhei pentru realizarea programului de educație sexuală cu accesul la metode anticoncepționale și repartizarea pliantelor.
10.	Angajarea personalului necesar pentru a asigura asistență individualizată pentru beneficiari și implicarea multidisciplinară în procesul de asistare a	Personalul a fost instruit cu tematica: „Drepturile Omului și Dizabilitatea”, formatori Echipa Keystone Human Services Moldova	Există în fiecare grupă jurnal de evidență a leziunilor corporale ale beneficiarilor. Sunt înregistrate leziunile aplicate între beneficiari

	cazurilor.		
11.	Elaborarea Planurilor individualizate de asistență pentru beneficiari, precum și implementarea și monitorizarea acțiunilor planificate;	<p>- Pe parcursul anului 2022, cu suportul echipei de implementare, au fost completate fișele și formularele de evaluare a tuturor beneficiarilor cu estimarea potențialului lor, bazate pe observarea directă și indirectă a persoanei în fiecare domeniu de activitate după care s-au realizat <u>Planurile Individuale de Asistență</u> a beneficiarilor în măsură de 95%;</p> <p>- S-au revizuit/actualizat PIA cu identificarea recomandărilor și noilor posibilități pe care le pot realiza beneficiarii cu actualizarea Planurilor o dată la 6 luni;</p>	<p>- Planificarea noilor activități pentru automatizarea abilităților beneficiarilor și acordarea sprijinului în îndeplinirea sarcinilor elaborate.</p> <p>- Completarea a 5% PIA pe parcursul I trimestru a anului 2023;</p> <p>- Revizuirea celorlalte PIA, pe parcursul anului 2023, la momentul survenirii termenului stabilit;</p>
12.	Elaborarea și implementarea procedurilor standard privind soluționarea stărilor de conflict și violență fizică sau verbală.	Se formează echipa multidisciplinară, se aduce la cunoștință administrației despre cazul respectiv și se găsesc căi de soluționare a stărilor de conflict și violență fizică sau verbală.	Monitorizarea personalului de îngrijire, dar și a beneficiarilor, pentru a nu permite iscarea situațiilor de conflict, violență fizică sau verbală.
13.	Eliminarea deficiențelor depistate în sistemul de înregistrare a plângerilor și de soluționare acestora cu realizarea unui algoritm clar al procedurii.	Asistenții sociali, asistenții medicali, personalul de îngrijire dispun de registre de evidență a petițiilor. Aici sunt înregistrate toate plângerile ce au survenit în urma situațiilor de conflict.	În scopul reducerii situațiilor de conflict ne propunem să extindem diversitatea activităților pentru beneficiari, reieșind din interesele lor.
14.	Asigurarea instruirii continue a personalului angajat pe segmentul fixării/ documentării/ raportării cazurilor de	În luna august 2022 asistenții sociali din instituție, împreună cu îngrijitoarele de copii (dădace), au beneficiat de un program de instruire.	Conlucrarea cu echipa Keystone, de a organiza mai multe instruirii pentru a evita cazurile de violență sau accidente soldate cu

	violență sau incidente/ accidente soldate cu leziuni corporale.		leziuni corporale ale beneficiarilor.
15.	Excluderea cazurilor de documentare sau fixare a leziunilor corporale de către personalul fără studii medicale.	În caz de traumatism a unui beneficiar, îngrijitoarele de copii (dădace) au obligația de a înregistra fiecare caz în "Registrul de evidență a traumatismelor beneficiarilor" și anunță asistentele medicale. Aceași sarcină o au și asistentele medicale din tură, de a acorda primul ajutor medical, a anunța medicii și a nota cazul în "Registrul pentru traumatisme"	Toate cazurile de documentare sau fixare a leziunilor corporale vor fi înregistrate în "Registrul de evidență a traumatismelor beneficiarilor"
16.	Asigurarea accesului la facilități, a intimității și siguranței beneficiarilor în spațiile de baie și veceu.	Planificăm schimbarea blocurilor sanitare adaptate pentru asigurarea accesului la facilități, a intimității și siguranței beneficiarilor în spațiile de baie și veceu.	Acces la facilități, a intimității și siguranței beneficiarilor în spațiile de baie și veceu.
17.	Plasarea în locurile vizibile și accesibile a panourilor informative despre drepturile beneficiarilor și instituțiile de drept, unde pot fi depușe sesizări/plângeri.	<p>- Pe parcursul anului 2022 prin intermediul tehnologiilor informaționale s-au desfășurat sesiuni de informare pentru beneficiari:</p> <p>a) Convenția ONU privind „Drepturile persoanelor cu dizabilități” – 11.08.2022;</p> <p>b) ”Spunem STOP Violentei!” – 21.10.2022;</p> <p>c) ”Informat, deci Protejat!” – 17.11.2022;</p> <p>d) Informare despre Serviciul de asistență telefonică gratuită;</p> <p>- Echipa Keystone a acordat la câțiva beneficiari telefoane mobile, care sunt conectate la rețeaua wi-fi din cadrul instituției.</p> <p>- Beneficiarii cu capacități</p>	<p>- Activități de informare privitor la Drepturile beneficiarilor și instituțiile de drept unde ei se pot adresa.</p> <p>- Plasarea în locurile vizibile și accesibile a panourilor informative despre drepturile beneficiarilor și instituțiile de drept unde pot fi depuse sesizări/plângeri;</p> <p>- Plasarea afișelor informative cu privire la numerele de telefon la Linia Fierbinte;</p>

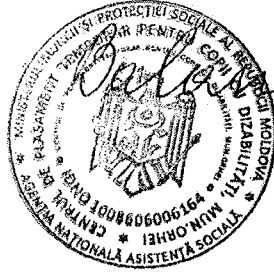
		intelectuale sunt informații de serviciu de asistență telefonică gratuită. Este un serviciu național pentru a oferi sprijin beneficiarilor care necesită protecție, suport și informare.	
18.	Adaptarea spațiilor/ scărilor/ infrastructurii instituției la necesitățile persoanelor cu dizabilități locomotorii.	În anul 2023 vom adapta scările instituției la necesitățile persoanelor cu dizabilități locomotorii.	Acces liber, fără obstacole a tuturor beneficiarilor în toate spațiile instituției.
19.	Revizuirea și implementarea programelor de terapie ocupațională la necesitățile reale a persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale privitor la dezvoltarea abilităților necesare traiului independent în comunitate.	<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea noilor posibilități pe care le pot realiza beneficiarii; - Reevaluarea abilităților de autonomie personală și noilor posibilități; - Realizarea activităților zilnice conform preferințelor și necesităților beneficiarilor, în toate Centrele ocupaționale cu scopul de a îmbunătăți abilitățile independente, sociale și personale a tinerilor pe domenii de activitate: (mobilitate, auto deservire, comunicare, activități gospodărești, intelectual, comportamental etc.); - Organizarea activităților de recreere, socio - educative și de divertisment, socializare și petrecerea timpului liber. 	<ul style="list-style-type: none"> - Desfășurarea măsurilor de agrement pentru tineri, concursuri, competiții, jocuri mobile și sportive adaptate după posibilitățile beneficiarilor, audierea muzicii, excursii în natură, organizarea sărbătorilor tematice în cadrul instituției pe parcursul anului 2023; - Vizitarea locurilor publice din oraș și din apropierea instituției cu beneficiarii mobili la: Oficiul Poștal, magazin, Biserică, Școală, parcul de distracții OrheiLand ș.a.
20.	Dotarea Centrului cu laptopuri sau calculatoare în sălile de recreație pentru garantarea comunicării și diversificarea activităților ocupaționale ale beneficiarilor.	<ul style="list-style-type: none"> - S-a asigurat comunicarea și socializarea beneficiarilor în scopul promovării întreținerii relațiilor de prietenie între beneficiarii aflați în plasament cu beneficiarii transferați în serviciile sociale, prin intermediul rețelelor de socializare; - Coordonarea și stabilirea unui climat favorabil în 	<ul style="list-style-type: none"> - Vizitele beneficiarilor din instituție în serviciile sociale de Casă Comunitară și Locuințe Protejate. - Instruirea tinerilor să dea dovadă de un comportament decent și nondiscriminator în construirea relațiilor cu colegii și angajații cu

		<p>relațiile cu beneficiarii, discutarea doleanțelor, opiniilor, propunerilor și examinarea problemelor apărute după caz;</p>	<p>oferirea suportului și consilierii după caz; - Implicarea echipei în procesul de dezvoltare a unor abilități sociale și de comunicare independentă a tinerilor, respectarea intereselor beneficiarilor, asigurarea integrării sociale a lor, asistarea tinerilor în dezvoltarea abilităților de trai independent și dezvoltarea personalității acestora pentru o îmbunătățire a calității vieții lor.</p>
21.	<p>Asigurarea accesului la informații a beneficiarilor privind activitatea grupului de lucru multisectorial a MMPS și participarea lor în cadrul ședinței cu suportul oferit pentru exprimarea propriei dorințe și consemnarea ei documentar.</p>	<p>Deoarece majoritatea beneficiarilor nu pot scrie și nici a citi, ei vor fi informați oral cu referire la exprimarea propriei dorințe și consemnarea ei documentar de către angajații.</p>	<p>Exprimarea opiniei proprii a beneficiarilor</p>
22.	<p>Asigurarea accesului beneficiarilor la servicii juridice și sociale pentru contestarea deciziilor de plasare în centru de plasament temporar, a procesului de instituționalizare și oferirea suportului necesar pentru garantarea oportunităților de trai în comunitate sau familie.</p>	<p>Beneficiarii sunt informați de către director, director-adjunct, asistenții sociali și pedagogii sociali despre drepturile și obligațiile lor centru de plasament temporar, despre procesul de instituționalizare și oferirea suportului necesar pentru garantarea oportunităților de trai în comunitate sau familie.</p>	<p>Beneficiari informați din punct de vedere juridic</p>
23.	<p>Asigurarea incontestabilă a drepturilor beneficiarilor privind libertatea de circulație pe teritoriul instituției și a accesului în</p>	<p>Majoritatea beneficiarilor au probleme locomotorii grave, unii sunt ținuiți în scaunul cu roțile, se deplasează greu sau de fel, deaceia pe teritoriul</p>	<p>Libertatea și dreptul beneficiarilor la circulație pe teritoriul instituției, cât și în afara ei, după posibilități</p>

	afara instituției, dreptul de a se angaja în raporturi de muncă remunerată, dreptul de a practica și participa la ceremonii de cult religios. Centrul trebuie să dispună de mecanisme de suport decizional pentru beneficiari și asistență în angajarea lor în raporturi sociale.	instituției se deplasează cu suportul îngrijitoarelor de copii, iar în afara instituției pleacă la spital, stomatolog cu mașina Centrului, care nu este adaptată. Cu referire la ceremoniile de cult religios pleacă un singur beneficiar, iar în unele cazuri preoții vin în instituție.	
24.	Revizuirea planului de organizare a activității instituției și bugetul aferent pentru a asigura accesul beneficiarilor la facilități de sănătate, educație, alimentație, abilități vocaționale, implicarea în raporturi sociale, exprimarea dorinței și voinței, și înlăturarea impedimentelor și barierelor depistate.	Am revizuit planul de organizare a activităților, am pus accent pe activități ocupaționale și de integrare socială individuală, ținând cont de abilitățile vocaționale. Asistenta medicală dietolog elaborează meniuri consistente, pentru a îmbunătăți alimentația beneficiarilor. Toți beneficiarii sunt examinați de medici specialiști.	Accesul beneficiarilor la facilități de sănătate, educație, alimentație, abilități vocaționale, implicarea în raporturi sociale, exprimarea dorinței și voinței, și înlăturarea impedimentelor și barierelor depistate.
25.	Se recomandă Centrului elaborarea unui plan instituțional de comun cu ANAS privind redresarea situației corespunzător scopului determinat al instituției, programul național de dezinstituționalizare, actele legislative aferente de punere în aplicare a Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități.	Planul de dezinstituționalizare este, dar e foarte complicat de realizat. La moment există 5 Case Comunitare și 2 Locuințe Protejate, unde trăiesc 39 beneficiari. Patru beneficiari ar putea să viețuiască într-o casă comunitară, dar nu doresc și instituția le respectă opinia.	
26.	Evaluarea stării de sănătate a fiecărui beneficiar, în special a capacității de înțelegere și decizională, în scopul inițierii procedurii de instituire a măsurilor de	Fiecărui beneficiar i se evaluează starea sănătății și li se oferă suport juridic, în caz că ei nu-și pot apăra drepturile.	Avem un caz, când beneficiarul are o moștenire, și îi acordăm tot suportul necesar.

ocrotire contractuale și/sau judiciare, în cazurile în care beneficiarii singuri nu-și pot apăra sau valorifica drepturile.		
---	--	--

Directoare

Natalia Balan

Zimbra

secretariat@ombudsman.md

---

răspuns vizita CpPT din 23.09.2022

De la : Centrul de plasament temporar Orhei
<cp.orhei@anas.md>

lun., 06 feb., 2023 15:50

 1 fișier atașat

Subiect : răspuns vizita CpPT din 23.09.2022

Către : ombudsman <ombudsman@ombudsman.md>, info
<info@anas.md>

Bună ziua, expediem informația cu referire la aspectele privind realizarea recomandărilor membrilor Consiliului pentru Prevenirea Torturii, din cadrul Oficiului Avocatului Poporului, în urma vizitei din 23.09.2022

Cu respect,

Centrul de plasament temporar pentru copii cu dizabilități, mun.Orhei

tel. +373 23528871

MD-3501, Orhei, str. V.Cupcea 4

 Raspuns raport CpPT Avocatul Poporului .pdf
5 MB
